

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT / TALOUSARVIO VUODELLE 2022

115/2.20.200/2021

Soteltk 13.10.2021 § 59

Sosiaali- ja terveysjohtaja Merja Honkanen (puhelin 044 497 0100):

Valtuusto on kokouksessaan 13.9.2021 § 77 hyväksynyt talousarviokehityksen vuodelle 2022 ja talousarvion laadintaohjeet toimialoille. Vuoden 2022 talousarvion valmistelua varten on vahvistettu kunnan kokonaisraami, mutta ei tarkennettua raamia päävastuualueittain. Valtuuston hyväksymän laadintaohjeen mukaan mm. Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että talousarvion kokonaisraamiksi vuodelle 2022 annetaan seuraavat laadintaohjeet:

- Ulkoisten käyttötaloustulojen kasvutavoite on 3-5 %.
- Sisäisten käyttötaloustulojen kasvuennuste on enintään 0,5 %. Sisäiset erät voivat poiketa esitetystä perustellusta syystä. Valmistelussa oleva sisäisten vuokrien tarkistus ja mahdolliset muutokset otetaan huomioon talousarvion laadinnassa.
- Vuoden 2022 talousarvion palkkamenoihin varataan enintään 1 %:n korotus syksyn 2021 palkkatasoon nähden.
- Sijaisten ja määräaikaisten määrää tarkastellaan erityisen tarkasti laadittaessa vuoden 2022 talousarviota. Lomapalkkavelan kasvun myötä tullaan pitämättömien lomien osalta noudattamaan tarkemmin virka- ja työehtosopimusten määräyksiä.
- Käyttömenojen kasvu on kokonaisuudessaan 0,5 %.
- Erikoissairaanhoidon tarkastellaan erikseen kuntakohtaisten neuvottelujen pohjalta PPSHP:n kanssa.
- Pitkäaikaisten lainojen korkotaso (muuttuvat korot ja vanhat lainat) tarkistetaan vastaamaan ennustettua korkotasoa vuodelle 2022.
- Vuosikate koko kunnan osalta on oltava vähintään normaalipoistojen suuruinen. Mikäli verotuloissa ja valtionosuuksissa tapahtuu olennaisia muutoksia, voidaan käyttömenojen, palkkojen ja tulojen prosentteja pienentää/korottaa siten, että vuosikate kuitenkin säilyy em. mukaisesti.
- Velkamäärässä noudatetaan voimassa olevaa kuntastrategiaa.
- Nykyisen taloussuunnitelman mukaiset investoinnit vuodelle 2022 tarkistetaan hankekohtaisesti. Lisäksi laaditaan investointisuunnitelma vuosille 2023–2025. Investointeja on tarkasteltava erittäin kriittisesti koko suunnittelujaksolla.
- Kunnan alijäämän kattamiseksi laaditaan tasapainottamisohjelma, jossa otetaan huomioon vuoden 2016 ja 2019 toteuttamatta jääneet sopeuttamistoimenpiteet. Talouden tasapainottamisohjelma on osa kuntastrategiaa sekä talousarviota ja -suunnitelmaa 2022–2025.
- Mahdollisia organisaatiomuutoksia ei ole huomioitu vuoden 2022 talousarvioraamin laatimisen yhteydessä. Organisaatiomuutokset päivitetään tapauskohtaisesti, muutoksilla ei kuitenkaan ole vaikutusta koko kunnan vuosikat-

teeseen.

- Talousarvion raami toimialoille lasketaan vuoden 2021 alkuperäisestä talousarviosta huomioiden mahdolliset toiminnassa tapahtuneet muutokset. Valmistelussa on kuitenkin analysoitava vuoden 2021 toteutuneita tuloja ja kustannuksia ja niiden syitä sekä ennustetta loppuvuodelle.
- Talousarvioasiakirja laaditaan Kuntaliiton suosituksen mukaisesti. Talousarvion sitovuustaso on toimialoilla toimintotasolla (laskentahierarkiassa tasosta käytetään nimitystä tulosalue). Talousarviota suunniteltaessa em. tulo- ja menokasvu-%:t ovat sitovia lautakuntatasolla. Lautakunnan sisällä voi % vaihdella kuitenkin siten, että koko lautakunta saavuttaa em. tason. Valtuusto vahvistaa toimintojen euromääräisen sitovuustason. Toimialat voivat esittää muutoksia sitovuustasoon (Toiminnot / tulosityksiköt) edellisestä suunnitteluvuodesta. Sitovuustasomäärittelyssä huomioidaan kuntaliiton talousarvio- ja suunnitelmaan kirjatut suositukset.
- Talousarvion valmistelu etenee talousarvion raamin jälkeen toimielimissä pääpiirteissään siten, että syyskuussa toimialueet laativat talousarvioesitykset toimialakohtaisesti, lokakuussa esitykset käsitellään lautakunnissa ja tuodaan kunnanhallituksen käsiteltäväksi, marraskuussa viimeistellään talousarvioesitys ja päätetään kunnan veroprosentit sekä joulukuussa talousarvio tuodaan valtuuston käsiteltäväksi. Vt. kunnanjohtaja ja talousjohtaja antavat tarkemman ohjeen talousarvion laatimisesta ja aikataulusta toimialoil- le.

Sosiaali- ja terveystalouden tulosalueet ovat antaneet omat ehdotuksensa palvelutoiminnasta ja niihin liittyvistä euroista. Sosiaali- ja terveystalouden johtoryhmä on nostanut vuoden 2022 talousarvion valmistelussa esiin seuraavia palvelutuotantoon ja valmisteluun vaikuttavia kokonaisuuksia:

- Kunnan alijäämän kattamiseksi laaditaan tasapainottamisohjelma, jossa otetaan huomioon vuoden 2016 ja 2019 toteuttamatta jääneet sopeuttamistoimenpiteet. Talouden tasapainottamisohjelma on osa kuntastrategiaa sekä talousarviota ja -suunnitelmaa 2022–2025.
- Koronapandemian tilannekuva vuonna 2022 ja sen vaikutukset palvelutuotantoon ja syntyneeseen hoito- ja palveluvelkaan.
- Tulosalueilla on edelleen henkilöstöön liittyviä resurssitarpeita, jotka liittyvät kasvavaan asiakasmäärään ja tiukentuvaan lainsäädäntöön ja jotka näkyvät tulevassa talousarviossa korkeina määräaikaisen henkilöstön käyttöprosenttina. Lastensuojelun lainsäädäntöön on tulossa henkilöstömitoitus (lapsia asiakkuudessa/työntekijä) ja sen vaikutus on 1 sosiaalityöntekijän virka. Vammaispalveluissa on tarve vakinaisen hoito- ja ohjaushenkilöstön mitoituksen tarkistamiseen. Ikäihmisten palveluissa on tarve lisätä kotihoitoon 1 sairaanhoitajan ja 5 lähihoitajan toimea kotihoidon kentälle sekä vakiinnuttaa Neuvontatien palveluasuntojen tukipalvelutehtävien hoito 3 hoitoapulaisen toimella. Terveystalouden palveluissa henkilöstötarve liittyy vastaanototoiminnan hoitotakuun muutokseen, joka merkitsee lääkäri- ja sairaanhoitajaresurssin riittävyyden arviointia. Hyvinvointitekniikan käyttöönottoa on tarkoituksenmukaista edistää niissä palveluissa, joissa teknologia säästää henkilötöyövoimaa.

- Muhoksen kunta on liittynyt vuosina 2020-2023 toteutettavaan Oulun alueen Työllisyyden kuntakokeilu -hankkeeseen. Sosiaalipalvelujen talousarvioesityksestä on siirretty konsernihallinnon alle määrärahavaraukset työmarkkinatuen kuntaosuuteen sekä Mahis valmennuspajan ja Mutteri -hankkeen toteutukseen.
- Asiakaspalvelujen ostot sisältävät varaukset ostoihin 8/2021 poikkileikkaustilanteen tai vuoden 2020 tilinpäätöksen toteuman mukaan, ei uusia palveluavauksia.
- Maksutuotot arvioitu 8/2020 toteuman perusteella ja 5 %:n kasvutavoitteella. Asiakasmaksulainsäädännön osauudistus on astunut voimaan 1.7.2021 alkaen ja mm. maksukattoon liittyvien muutosten osalta 1.1.2022 alkaen. Asiakasmaksujen indeksitarkastuksen ajankohta on vuoden vaihteessa.
- Sosiaali- ja terveystalouden ostopalveluihin on tulossa vuodelle 2022 2-6 % korotuksia toimialasta riippuen. Korotusprosentit liittyvät henkilöstökustannusten sekä aineiden, tarvikkeiden ja muiden kustannusten kasvuun.

Taulukko (1000 €): Tilinpäätökset 2016-20, talousarvio 2021 ja talousarvioesitys 2022.

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	Esitys 2022
Toimintatuotot	3 594	4 508	4 038	3 787	3 811	4 053	4 117
Toimintakulut	32 813	34 422	35 919	35 720	34 304	34 813	36 520
Toimintakate	29 219	29 914	31 881	31 933	30 493	30 760	32 403

Sosiaali- ja terveystalouden tulosalueiden talousarvioehdotus vuodelle 2022 esitellään kokouksessa. Tulosalueiden ehdotusten syöttö taloussuunnittelujärjestelmään on kesken 7.10.2021.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Sosiaali- ja terveystalouden lautakunta (1) arvioi ja tarvittaessa ohjeistaa tulosalueiden vuoden 2022 talousarvioehdotuksen valmistelua ja (2) lähettää tarkennetun ehdotuksen edelleen kunnanhallituksen käsittelyyn.

PÄÄTÖS: Sosiaali- ja terveystalouden lautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen.
